

SULA KOMMUNE

SPRÅKBRUKSPLAN

Vedtatt i Sula kommunestyre 09.02.17 (K-006/17)

Bakgrunn

I medhald av Stortingsvedtak den 31.05.1976 vart det opna for at Sula kunne etablere seg som eigen kommune. Same haust vart Sula kommunestyre konstituert, med Bjarne Bjørkavåg som ordførar.

Med sine 120 tilsette kom kommunen i formell drift frå 01.01.1977, med nynorsk som administrasjonsspråk, men utan vedtatt språkplan.

Målform

Alle saksbehandlarar i Sula kommune skal skrive nynorsk i offentlege og interne dokument. Den som vender seg skriftleg til kommunen, skal få svar på same målforma som han/ho bruker.

Sidan nynorskbrukarar er i eit mindretal nasjonalt, er desse meir utsette for å ikkje få oppfylt språkrettane sine. Derfor vil kommunen ta eit særleg ansvar for at nynorsk språk er godt synleg i kommunen, og gjennomføre konkrete tiltak for at innbyggjarane i kommunen får møte språket sitt i det daglege. Dette er særleg viktig med omsyn til unge nynorskbrukarar, for å motverke målbyte frå nynorsk til bokmål.

Språkpolitiske mål

Skriftspråket til dei tilsette i Sula kommune skal vere enkelt, klart og brukarvennleg. Det skal vere korrekt etter gjeldande rettskriving og bør elles legge seg så nær opptil talemålet i kommunen som råd, slik det er spesifisert i *Retningslinjer for bruk av nynorsk i Sula kommune*.

Kommunen skal støtte tiltak for å fremme god nynorsk språkbruk i lag og organisasjonar, og i det lokale næringslivet.

Det språklege mangfaldet i Norge er ein nasjonal verdi, og Sula kommune er medviten sitt ansvar for å dyrke og ta vare på sin unike bit av dette mangfaldet. Kommunen ser på det som ei sentral oppgåve å verne dei lokale talemåla og den lokale stadnamntradisjonen. Dette strekker seg òg til dei tradisjonelle talemålsvariasjonane i området. Mangfaldet av talemål som har kome til kommunen som resultat av innvandring og tilflytting, er ein eigen ressurs som skal løftast fram og takast vare på. På heile dette feltet har dei tilsette i skulane og barnehagane eit særleg ansvar.

Gjennomføring

Det er leiarane i Sula kommune sitt ansvar å sjå til at alle tilsette følger retningslinjene i språkbruksplanen. Tiltak i medhald av språkbruksplanen skal rådmannen rapportere vidare til kommunestyret.

Sula kommune tar ansvar for at selskap eigde av kommunen følger retningslinjene i språkbruksplanen. Kommunen skal òg arbeide for at kyrkja, interkommunale selskap og andre selskap der kommunen er deleigar, følger desse retningslinjene.

Kommunen skal sjå til at alle skjema, blankettar, kvitteringshefte og liknande som blir brukte i kommunen, er tilgjengelege på nynorsk. Denne grunnregelen gjeld òg for alt skriftleg tilfang som blir nytta i skulane og i barnehagane.

Opplæring og hjelpemiddel

Kommunen tar sikte på å gi alle kommunetilsette tilbod om kurs og rettleiing i rett og god språkbruk. For saksbehandlarane bør slike kurs vere obligatoriske. Alle tilsette skal gjerast kjende med dei lokale tilhøva når det gjeld munnleg og skriftleg målbruk, og ha tilgang til språklege hjelpemiddel av nyare dato.

Dei einskilte fagetatane skal gjere seg kjende med, og nytte den relevante nynorske terminologien for sine fagfelt.

Barnehagar og skular

Mykje av grunnlaget for talemålet til barna blir lagt i barnehagane og skulane. Det er derfor viktig at dei tilsette på desse stadene er ekstra medvitne om sin eigen og andre sin språkbruk. Skuleadministrasjonen og leiarane i oppvekst skal gjere dei tilsette kjende med følgande utdrag frå Opplæringslova § 2–5 fyrste til tredje ledd:

«Kommunen gir forskrifter om kva målform som skal vere hovudmål i dei enkelte skulane. Hovudmålet skal nyttast i skriftleg opplæring og i skriftleg arbeid. Frå og med 8. årstrinnet vel elevane sjølv kva skriftleg hovudmålform dei vil bruke. I den munnlege opplæringa avgjer elevane og undervisningspersonalet sjølve kva for talemål dei vil bruke. Undervisningspersonalet og skuleleiinga skal likevel i størst mogleg grad ta omsyn til talemålet til elevane i ordval og uttrykksmåtar. Foreldre vel målform i lærebøkene til elevane til og med 7. årstrinnet. Frå og med 8. årstrinnet vel elevane sjølv. I norskopplæringa skal elevane ha lærebøker på hovudmålet».

Stadnamn

Byggefelt, vegar og andre stadnamn skal få lokale namn og bygge på lokal namnetradisjon. Skrivemåten skal følge stadnamnlova frå 1990. I Forskrift til lova om skrivemåten av stadnamn står det slik i § 3:

«Ved fastsetjing av skrivemåten skal det veljast ei tillaten form i den målforma som passar best med den nedervde lokale uttalen. Det kan likevel veljast regionale samleformer eller reine dialektformer når særlege grunnar talar for det. Namn som inneheld allmentkjende ord eller namneledd, skal som hovudregel rette seg etter gjeldande rettskriving».

Digital programvare

Kommunen skal så langt det er mogleg, prøve å ha all digital programvare tilgjengeleg på nynorsk. Der faglege argument gjer at ein må velje ei programvare utan nynorsk brukargrensesnitt, skal kommunen gjere produsenten, og eventuelt relevante interesseorganisasjonar, merksame på ønsket om parallellversjon, slik at alle relevante aktørar er klar over behovet. Dette gjeld like sterkt der ei programvare ikkje finst på

verken bokmål eller nynorsk, berre engelsk.

Tilsettingar

God skriftleg kompetanse i begge målformer er eit viktig tilsettingskriterium i Sula kommune, og skal etterspørjast i alle kommunale jobbutlysingar.